

Debat: la intel·ligència artificial és una amenaça o una oportunitat per a l'ocupació?

Debat sobre l'efecte de la intel·ligència artificial i l'automatització en el treball, obligant l'alumnat a anar més enllà de les consignes i distingir, amb dades i arguments, entre les ocupacions que la IA destrueix, transforma i crea, i quines habilitats convé cultivar per al futur.

DURADA

55 min · 1 sessió

AGRUPAMENT

grup classe en dos equips + moderació

UNITAT 10

Transformació digital i l'empresa del futur

MATERIALS

- Fitxa del debat amb la pregunta, les regles i els tres efectes de l'automatització (destruir, transformar, crear)
- Esquema-resum de conceptes: intel·ligència artificial, automatització, destrucció / transformació / creació d'ocupació, habilitats a resguard
- Targetes de rol per als dos equips
- Dades reals de suport: percentatge d'empreses de la UE que usen IA (Eurostat 2024) i informes Future of Jobs del Fòrum Econòmic Mundial
- Rúbrica de debat per a la coavaluació

ENCAIX CURRICULAR · Sabers C.1, C.4, C.5 · Comp. específiques CE6 · Comp. clau CPSAA, CC, CCL, CD

Plantejament

Poques qüestions generen alhora tanta esperança i tanta por com l'efecte de la intel·ligència artificial sobre l'ocupació. El debat públic sol plantejar-se malament, com una elecció entre dos consignes oposades: «la IA ens deixarà a tots sense treball» enfront de «la IA només crearà ocupació i oportunitats». La Unitat 10 ha mostrat que la realitat és més matisada: l'automatització **destrueix** alguns llocs, **transforma** molts més i **crea** uns altres de nous, i que el que més canvia no és la quantitat total d'ocupació sinó quines habilitats es valoren.

Este debat obliga l'alumnat a defensar una postura amb arguments i dades, no amb eslògans, i a reconèixer que la resposta seriosa no és ni el catastrofisme ni la ingenuïtat. Connecta directament amb la competència específica CE6 (analitzar la transformació digital i la innovació, i proposar respostes als desafiaments actuals).

La pregunta del debat

La intel·ligència artificial és, sobretot, una amenaça o una oportunitat per a l'ocupació?

Cada equip defén una de les dos postures. L'objectiu no és «guanyar» amb la postura més extrema, sinó construir el millor argument possible distingint els tres efectes de l'automatització i recolzant-se en dades reals.

Objectius didàctics

- Analitzar l'impacte de la intel·ligència artificial i l'automatització sobre l'ocupació distingint destrucció, transformació i creació de llocs (CE6).
- Argumentar amb dades reals (adopció de la IA en les empreses, informes sobre el futur de l'ocupació) en compte de amb consignes.
- Reconèixer que les habilitats més a resguard són les que la màquina fa pitjor —criteri, creativitat, tracte humà, aprenentatge continu— i relacionar-les amb la pròpia formació.
- Mantindre l'esperit crític evitant tant el catastrofisme com la ingenuïtat tecnològica.

Passos

- 1. Repartiment de rols (5 min).** Dos equips: «Equip Amenaça» (la IA posa en risc l'ocupació) i «Equip Oportunitat» (la IA obri més ocupacions de les que tanca). Els rols s'assignen, no es trien, per a obligar a argumentar una postura encara que no siga la pròpia.
- 2. Preparació en equip (15 min).** Cada equip prepara tres arguments recolzats en els conceptes i dades de la fitxa. «Amenaça» pot recolzar-se en la destrucció de llocs repetitius, en la velocitat de l'adopció i en la duresa històrica de les transicions; «Oportunitat», en la transformació i creació d'ocupacions, en la lliçó històrica (l'ocupació total no es va enfonsar en revolucions anteriors) i en les noves habilitats demandades.
- 3. Exposició (8 min, 4 min per equip).**
- 4. Rèplica creuada (10 min).** Cada equip respon als arguments de l'altre. Es valora especialment que no confonguen «la IA destrueix algunes tasques» amb «la IA destrueix tota l'ocupació».
- 5. Torn obert moderat (7 min).** Preguntes guiades pel docent: quins oficis concrets estan més exposats?, quines habilitats convé cultivar?, és el mateix l'efecte a curt termini que a llarg termini?
- 6. Tancament individual (10 min).** Cada alumne escriu, en cinc línies, la seua pròpia conclusió: si veu la IA més com a amenaça o com a oportunitat, quin efecte (destruir, transformar, crear) li pareix més important i quina habilitat cultivarà ell per al món laboral que ve.

Criteris d'avaluació

CRITERI	DESCRIPCIÓ	PES
Ús correcte dels conceptes	Distingix destruir, transformar i crear ocupació; no confon tasques amb llocs	30 %
Argumentació amb dades	Recolza la seua postura en dades reals (Eurostat, Future of Jobs) i no en consignes	25 %
Capacitat de rèplica	Respon sense caure ni en el catastrofisme ni en la ingenuïtat	20 %
Tancament individual	Justifica la seua conclusió i relaciona les habilitats a resguard amb la seua pròpia formació	25 %

Variants i extensions

- **Variant curta (30 min):** exposició i tancament individual, sense rèplica ni torn obert.
- **Variant d'investigació:** cada equip busca dades actualitzades sobre adopció de la IA (Eurostat, INE) o sobre ocupacions en creixement i declivi (Future of Jobs) i les usa en els seus arguments.
- **Variant per sectors:** assignar a cada grup un sector concret (sanitat, transport, educació, banca) i debatre com l'afecta la IA específicament, en compte de en abstracte.

- **Connexió amb el Bloc B:** tancar relacionant les habilitats a resguard de l'automatització amb les competències emprenedores treballades en les Unitats 5 i 6.

Material obert de profedeeconomia.es · Llicència Creative Commons BY-NC-SA · Currículum LOMLOE